

BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST
GEMEENTE VORST
Pastoorstraat 2
1190 BRUSSEL

Overlegcommissie
Zitting van 22/10/2024
Stedenbouw Leefmilieu

Tel : 02/348.17.21/26
Mail : commissiondeconcertation@forest.brussels

ADVIES :   PU 28759 – PE 07/10020

ENECO WIND BELGIUM
Zijdeweeverijstraat 200

In het kader van groenestroomproductie bouwen en uitbaten van een grote windturbine en haar onderdelen, installeren van 2 uithangborden. Bouwen van beschermingsstructuren tegen vallend ijs. Plaatsen van tijdelijke werfinrichtingen.

Project "Wind-on-site" te Audi Brussels (Vorst): bouwen en exploiteren van 1 grote windturbine (max. 4.3 MW) en aanhorigheden in het kader van de productie van groene energie.

Aanwezig

Gemeente Vorst - Schepen Stedenbouw Leefmilieu
Gemeente Vorst
Gemeente Vorst
Gemeente Vorst
Gemeente Vorst - Secretariaat
Gemeente Anderlecht
Gewestelijk bestuur bevoegd voor monumenten en landschappen
Gewestelijk bestuur bevoegd voor stedenbouw
Gewestelijk bestuur bevoegd voor stedenbouw
Brussels Instituut voor Milieubeheer – Leefmilieu Brussel
~~Brussel Mobiliteit~~
~~Bestuur bevoegd voor territoriale planning;~~

Onthouding

Afwezig / verontschuldigd

Gelet op het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 25 april 2019 met betrekking tot de openbare onderzoeken inzake ruimtelijke ordening, stedenbouw en leefmilieu;

Gelet op het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 25 april 2019 tot wijziging van het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Executieve van 29 juni 1992 betreffende de overlegcommissies;

Gelet op het onderzoek geopend door het College van Burgemeester en Schepenen van 26/10/2021 tot 9/11/2021 en dat na afloop hiervan, het proces-verbaal het volgende vaststelt: 176 klachten/opmerkingen;

Overwegende dat de commissie hierover heeft beraadslaagd;

Overwegende dat de aanvrager aanwezig was en gehoord werd;

Overwegende dat de natuurlijke of rechtspersonen die hierom hebben gevraagd tijdens het openbaar onderzoek gehoord werden;

MEERDERHEIDSADVIES (Gewestelijk bestuur bevoegd voor monumenten en landschappen - Gewestelijk bestuur bevoegd voor stedenbouw - Gemeente Vorst – Gemeente Anderlecht)

Overwegende dat het goed zich op het gewestelijk bestemmingsplan (GBP), vastgesteld bij regeringsbesluit van 3 mei 2001, in gebied voor stedelijke industrie bevindt;

Overwegende dat op kaart 3 van het Gewestelijk Plan voor Duurzame Ontwikkeling (GDPO), betreffende het groene en blauwe netwerk, de perimeter van het project betrekking heeft op de volgende elementen:

- wordt begrensd door de gewestelijke “groene wandeling”;

Overwegende dat deze aanvraag zich bevindt:

- aan de rand van een structurerende as (de ring) die in het GBP is aangegeven op +/- 100 m van de voorgestelde locatie,

VOORWERP

In het kader van groenestroomproductie bouwen en uitbaten van een grote windturbine en haar onderdelen, installeren van 2 uithangborden. Bouwen van beschermingsstructuren tegen vallend ijs. Plaatsen van tijdelijke werfinrichtingen.

ONDERZOEK VAN DE AANVRAAG

Overwegende dat de aanvraag eveneens is onderworpen aan een milieuvergunning die wordt beheerd door Leefmilieu Brussel en met referentie IPE/1B/2024/1937085

Overwegende dat de aanvraag is onderworpen aan de speciale regelen van openbaarmaking, om volgende redenen:

Toepassing van artikel 126, §11 van het Brussels Wetboek van Ruimtelijke Ordening (BWRO), afwijkingen van Titel I van de gewestelijke stedenbouwkundige verordening, artikelen:

- 8: hoogte van een vrijstaand bouwwerk

Toepassing van artikel 176/1 van het BWRO SRO in het kader van een gemengd project waarvoor zowel een milieuvergunning van klasse 1B of 1A als een stedenbouwkundige vergunning is vereist

Toepassing van artikel 40 van de ordonnantie van 5 juni 1997 betreffende de milieuvergunningen: milieuvergunning van klasse 1B;

Overwegende dat de aanvraag werd onderworpen aan het advies van de volgende instanties:

- Vivaqua
- Elia
- Sibelga
- Brussel Mobiliteit;
- DGLV FOD Mobiliteit
- Brussels Airport
- Infrabel
- NMBS
- Brusselse Hoofdstedelijke Dienst voor Brandweer en Dringende Medische Hulp (DBDMH)
- Het college van burgemeester en schepenen van Ukkel
- Het college van burgemeester en schepenen van Anderlecht
- Mobiliteit en Vervoer
- Het college van burgemeester en schepenen van Drogenbos

Gelet op het gunstige advies met voorwaarden van de DBDMH van 3/09/2024;

Gelet op het advies van Vivaqua van 25/07/2024;

Gelet op het gunstige advies van het DGLV van de FOD Mobiliteit van 7/08/2024;

Gelet op het gunstige advies van Mobiliteit en Vervoer, directie Infrastructuur van 8/08/2024;

Gelet op het gunstige advies van Brussels Airport van 8/08/2024;

Gelet op het gunstige advies van Defensie, DGMR, Divisie CIS & Infra van 17/07/2024;

Gelet op het ongunstige advies van de gemeente Ukkel van 3/09/2024;

Gelet op het ongunstige advies van de gemeente Anderlecht van 15/10/2024;

Gelet op het ongunstige advies van de gemeente Drogenbos van 8/10/2024;

Overwegende dat de site wordt aangeduid als categorie 0+4 in de inventaris van de bodemtoestand, dat een VBO is vereist;

Gelet op de kennisgeving van vrijstelling van het uitvoeren van een verkennend bodemonderzoek in het kader van een uitbreiding van de milieuvergunning met betrekking tot de toevoeging van minstens één nieuwe risicoactiviteit, overeenkomstig artikel 13/4, §2 van de ordonnantie van 23 juni 2017;

OPENBAAR ONDERZOEK

Overwegende dat de aanvraag werd onderworpen aan de speciale regelen van openbaarmaking van 10/09/2024 tot 09/10/2024 in de gemeente Vorst en aanleiding heeft gegeven tot 176 bezwaarschriften en/of opmerkingen;

Dat de inwoners van Drogenbos hun bezwaarschriften naar de gemeente Vorst hebben gestuurd;

Overwegende dat de aanvraag werd onderworpen aan de speciale regelen van openbaarmaking van 10/09/2024 tot 09/10/2024 in de gemeente Anderlecht en aanleiding heeft gegeven tot 2 bezwaarschriften en/of opmerkingen;

Overwegende dat de bezwaarschriften betrekking hebben op:

Met betrekking tot de procedure:

- Documentatie in het Nederlands
- Gebrek aan relevantie van zichten en fotomontage (met name loofbomen)
- Gebrek aan zicht vanuit Drogenbos
- Gebrek aan burgerraadpleging
- Onderzoek niet gepubliceerd in Forest Info
- Advies van Infrabel niet gevraagd

Met betrekking tot de regelgeving:

- Geen wettelijk kader voor windenergie in Brussel
- Waalse norm voor risico op stroboscopische slagschaduw overschreden
- Waalse norm voor veiligheidsafstand (800 m) voor een windturbine van 4,5 mW
- Niet-naleving van Europese richtlijnen betreffende vogels (Vogelrichtlijn 2009/147/EG)
- Project voor installatie van een batterijpark op 350 m in Drogenbos (veiligheidsnorm van 600 m niet nageleefd)

Met betrekking tot risico's:

- Onbeheerde vervuiling
- Gebrek aan informatie over hydrogeologische studies en te verwachten sterke impact als gevolg van de schade veroorzaakt door het stormbekken
- Gebied met hoog overstromingsrisico
- Gebrek aan verduidelijking over de funderingsbasis
- Gebrek aan veiligheid op de ring in geval van glasschade

Met betrekking tot overlast:

- Stroboscopische slagschaduw in de omgeving bij zonsondergang op 435 woningen (265 gevoelige objecten geïdentificeerd in het MER)
- Bewezen risico voor de gezondheid van mens en dier
- Cumulatieve hinder van activiteiten die zich al in de omgeving bevinden (koeltoren Drogenbos, Net Brussel, Audi, ring R0) en gepland zijn (stadion)
- Overmatig nachtelijk geluid van de wieken
- Model gebruikt om irrelevant geluid in dichtbevolkte stedelijke omgeving te simuleren

Met betrekking tot de fauna:

- Te dicht bij het toevluchtsoord Het Blauwe Kruis
- Aanwezigheid van vogels in de buurt
- Aanwezigheid van nesten van slechtvalken in Ukkel en Anderlecht, aan beide zijden van het project
- Doortocht van trekvogels niet bestudeerd
- Ontoereikend analyseprotocol voor vlermuizen

Met betrekking tot de zichtbaarheid:

- Te grote installatie, hoogste bouwwerk in België
- Zichtbaar van veraf
- Erfgoedwaarde van bestaande monumenten ondergewaardeerd
- Risico op schadelijk precedent in het BHG
- Te dicht bij woningen

Varia:

- Impact op de waarde van nabijgelegen bouwwerken
- Relevantere mogelijkheden op het platteland

- Industriële activiteit Audi onzeker
- Gemiste kans voor een project gericht op burgers
- Gebrek aan relevantie om hernieuwbare elektriciteit op te wekken om SUV's te bouwen

Context van de site

Overwegende dat de site zich aan de Zijdeweverijstraat bevindt, een kleine weg die begint aan de ring R0, de spoorlijn kruist en eindigt op de Neerstalse Steenweg; dat die weg in de naaste omgeving van het project wordt begrensd door industriële bouwwerken;

Overwegende dat de wijk waarin de aanvraag zich bevindt, wordt gekenmerkt door imposante industriële bouwwerken die zijn opgetrokken rond het station van Vorst-Zuid en de spoorlijn van het zuidwesten naar het noordoosten; dat de wijk aan de rand van het Brusselse gewest ligt; dat hij rechtstreeks grenst aan het Vlaamse gewest; dat hij zich in industriegebied bevindt en langs spoorweggebied;

Dat hij zich dicht bij het Vlaamse industriegebied bevindt; dat hij grenst aan twee belangrijke verkeersinfrastructuren: de ring R0 en de spoorweg;

Overwegende dat de site van het project omringd is door industriële bouwwerken en economische activiteiten tot 1,3 km naar het noorden aan de rand van het grondgebied tussen de Zenne en de spoorlijnen rond het station van Vorst-Zuid; dat op 500 m afstand een opmerkelijke brug met erfgoedwaarde, de Drie Fonteinbrug, de Zenne overspant; dat gelijkaardige activiteiten aanwezig zijn in Vlaanderen tussen 60 m en 1,7 km ten westzuidwesten voorbij de ring R0 en de spoorweg tot aan de Zenne; dat het industriegebied zich uitstrekt naar het noorden en oosten tot aan de Brits Tweedelegerlaan, op 350 m afstand; dat daarachter het Bemtpark ligt;

Overwegende dat de percelen waarop de aanvraag betrekking heeft, behoren tot de Audi Brussels Group (Vorst) en de takdienst La France en de NMBS (NATIONALE MAATSCHAPPIJ DER BELGISCHE SPOORWEGEN); dat zij een groot deel beslaan van het blok dat begrensd wordt door de Zijdeweverijstraat, de ring R0 en de spoorweg; dat zij een driehoekig geheel vormen dat ingeschreven is in het kadaster van de gemeente Vorst (4e afdeling), sectie D, met de volgende perceelnummers:

- 26H3 (21303 m²), gelegen langs de spoorweg met een rechthoekige vorm en grenzend aan alle percelen waarop de aanvraag betrekking heeft;
- 26C3 (7739 m²), gelegen langs de verhoogde ring met een driehoekige vorm;
- 26K3 (5699 m²), met een smalle breedte langs de straat en een aanzienlijke diepte. Het perceel grenst aan de percelen 26K3 en 26H3;
- 26V2 (5062 m²) heeft een rechthoekige vorm en een gevel langs de straat. Het perceel grenst aan de percelen 26K3 en 26H3;
- 26L3 (686 m²) is gelegen tussen perceel 26K3 en perceel 26V2. Het heeft een gevel langs de straat en een driehoekige vorm;

Overwegende dat op bijna het gehele perceel 26K3 een industriegebouw staat met bouwprofiel glkv1+1+dak (5057 m²); dat het onbebouwde gedeelte gebruikt wordt voor parkeren en opslag door het autotransportbedrijf dat gevestigd is op het perceel; dat de parking 's avonds en in het weekend wordt gebruikt door particulieren met een BePark-parkeerabonnement; Overwegende dat nabijgelegen percelen (26L3, 26V2, 26X2) worden gebruikt door de onderneming gelegen op perceel 26K3;

Overwegende dat er op perceel nr. 26L3 een industriegebouw is met bouwprofiel glkv1+1+plat dak; dat de bebouwde gebieden worden gebruikt voor het parkeren en opslaan van voertuigen van de nabijgelegen Audifabriek;

Overwegende dat perceel 26M3 het eerder beschreven blok vervolledigt; dat de aanvraag geen betrekking heeft op dat perceel; dat het wordt gebruikt door Het Blauwe Kruis van België, een vzw die zich richt op de bescherming van dieren, asiel en pensions;

DOELSTELLINGEN VAN HET PROJECT

Overwegende dat het project het volgende als doel heeft:

- de energiebehoeften in verband met de activiteiten van de site Audi Brussels dekken;

- de wens van de aanvrager om “groene” energie te verbruiken en de overtollige productie te verdelen naar het lokale en openbare elektriciteitsnet (geschat op een toename van 15 tot 30 %);

GEPLANDE TOESTAND

Overwegende dat het project gericht is op de bouw en uitbating van een 200 m hoge windturbine met bijbehorende inrichtingen in het kader van het opwekken van groene energie, de installatie van 2 uithangborden, de bouw van beschermende structuren tegen vallend ijs en de plaatsing van tijdelijke werfinstallaties;

Overwegende dat de plaatsing van een windturbine tot doel heeft hernieuwbare energie te produceren; dat tussen 70 % en 85 % van die lokaal opgewekte hernieuwbare energie zal worden gebruikt door Audi Brussels – Vorst of de opvolgende onderneming; dat het overige gedeelte zal worden geïnjecteerd op het openbare net;

Overwegende dat de aanvraag deel uitmaakt van een partnerschap met de groep Eneco Wind Belgium; dat de Audi Brussels Group werkt aan de verduurzaming van de activiteiten van haar huidige site en in 2018-2020 is begonnen met het plaatsen van fotovoltaïsche panelen (107.000 m²) op het dak van het industriegebouw (Audi BE-AP-1) dat gebouwd is op het perceel tegenover de spoorweg om groene stroom op te wekken; dat om de opwekking van groene energie op de site van haar fabriek verder te verhogen, de plaatsing van een windturbine is voorzien; dat die plaatsing het mogelijk maakt om op een beperkte oppervlakte een relatief grote hoeveelheid hernieuwbare energie op te wekken en een voldoende productie van groene energie te garanderen, die op elk moment beschikbaar is, met name wanneer er weinig zonlicht is maar voldoende wind;

Overwegende dat de plaatsing van de windturbine als volgt is gepland: een windturbine met drie wieken met horizontale as, van het “traag draaiende” type; dat die een maximale tiphoogte van de wieken van 200 m en een rotordiameter van 117 m heeft; dat die een maximaal vermogen van 4,3 MW kan leveren; dat de transformator, met een maximaal vermogen van 5.500 kVA, zich in de windturbine zelf bevindt. Dat die zowel in de mast als in de gondel kan worden geplaatst; dat de voorgestelde keuze niet definitief is met betrekking tot de ontwikkeling van nieuwe producten op de markt; dat de ongunstigste oplossing wordt voorgesteld in de aanvraag tot stedenbouwkundige vergunning;

Overwegende dat de windturbine lichtgrijs is geschilderd met rode verlichting in overeenstemming met de omzendbrief betreffende de bebakening van hindernissen (GDF-03); overwegende dat de mast van de windturbine ook twee uithangborden heeft, namelijk de logo's van Audi en Eneco, die elk aan één kant van de mast worden voorzien;

Overwegende dat de toegang voor routineonderhoud wordt bepaald in overleg met Audi Brussels, zodat maximaal gebruik kan worden gemaakt van de reeds bestaande infrastructuur; dat de windturbine tijdens de bouw en tijdens de uitbating (onderhoud) gemakkelijk bereikbaar moet zijn via de bestaande wegen;

Overwegende dat er een systeem is om ijsvorming op de wieken te detecteren; dat dit systeem ertoe leidt dat de turbine wordt stilgelegd in geval van uitzonderlijke meteorologische omstandigheden (mogelijke ijsvorming op de wieken, temperatuur dicht bij het vriespunt en hoge relatieve vochtigheid); dat die mechanische veiligheid gekoppeld is aan een fysieke veiligheid; dat er ijsvalbeveiligingen worden geplaatst langs de gebouwen die zich in de buurt van de windturbine bevinden; dat dit stalen portieken zijn van 5,00 m hoog en 3,00 m breed, uitgerust met een horizontaal fijnmazig stalen raster bovenaan; dat dit rooster ervoor zorgt dat het ijs tijdens het ontdooien door het rooster heen kan smelten; dat die constructies worden voorzien over een lengte van:

- 133,94 m op perceel nr. 26H3, langs de mandelige grens met percelen nr. 26C3 en nr. 26K3;
- 130,33 m op perceel nr. 26C3, langs de mandelige grens met perceel nr. 26K3;
- 33,10 m op perceel nr. 26C3, over de hoofdweg naar de ingang van het gebouw voor auto-opslag;

Overwegende dat er een ondergrondse kabel wordt gelegd die vertrekt vanaf de transformator die zich in de windturbine bevindt en die de windturbine verbindt met de elektrische installaties op de site van Audi Brussels (Vorst);

Overwegende dat een tijdelijk werfbord wordt geplaatst aan de ingang van de site voor de duur van de bouwfase van de windturbine, geraamd op ongeveer 12 maanden;

MOTIVATIE

Overwegende dat in het kader van de procedure voor de aanvraag tot stedenbouwkundige vergunning dit type project niet is onderworpen aan een effectenrapport of -studie, met toepassing van de bijlagen A en B van het BWRO;

Overwegende dat dit soort projecten in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest tot op heden geen specifiek referentiekader omvat, naar het voorbeeld van het kader dat op 11/07/2013 werd uitgevaardigd door het Waals gewest;

Overwegende dat een dergelijk referentiekader het mogelijk zou maken om, in een strategische benadering volgens verschillende parameters, de inplantingsmogelijkheid in een gebied te begrijpen, evenals het vaststellen van uitsluitingsgebieden;

Overwegende dat de inplanting van een dergelijk project immers een aanzienlijke stedenbouwkundige impact zou hebben op het gebied (landschap, erfgoed, gebruiksvriendelijkheid, verenigbaarheid met omliggende infrastructuur, naastliggende activiteiten of bestemming ...);

Overwegende dat de voorgestelde windturbine zich weliswaar in een industriegebied bevindt, maar toch op korte afstand van een aantal nabijgelegen woningen en woonwijken onderaan de gemeenten Vorst en Drogenbos;

Overwegende dat rekening houdend met de omvang en de architecturale dimensie van de windturbine de locatie ervan zowel op lokale als op grootstedelijke schaal moet worden bestudeerd;

Overwegende dat het stedelijk gebied van Brussel immers complex is; dat het een veelheid aan landschappen omvat met gevarieerd reliëf en talrijke natuurlijke en/of kunstmatige componenten (stadsgezichten, parken, pleinen, architecturale gehelen, natuurreservaten, lanen ...) waarmee rekening dient te worden gehouden;

Overwegende dat het gebied ook talloze goederen en landschappen bevat die beschermd zijn als deel van het Brussels bouwkundig erfgoed, inclusief goederen die beschermd zijn als deel van het UNESCO-(wereld)erfgoed die dienen te worden gevrijwaard;

Overwegende dat het dossier van de aanvraag tot stedenbouwkundige vergunning, dat weliswaar een reeks fotomontagestudies bevat, het niet mogelijk maakt om duidelijke conclusies te trekken met betrekking tot het behoud van het voornoemde erfgoed (visuele impact die waarneembaar is vanaf de beschermde goederen en landschappen, majestueuze stadsgezichten ...);

Overwegende dat deze windturbine zich aan de rand van de gewestelijke groene wandeling en een GFR bevindt; dat een dergelijke wandeling het mogelijk moet maken om een gebruiksvriendelijke route voor zachte mobiliteit te creëren en het mogelijk moet maken om de verschillende landschappen van Brussel met elkaar te verbinden, met een didactische dimensie;

Overwegend dat die territoriale rijkdom die het gewest kenmerkt, dient te worden gevrijwaard, gepromoot of verbeterd, met als hoofddoel de levenskwaliteit van de vele inwoners te verbeteren;

Overwegende dat de plaatsing van referentiepunten van een dergelijke hoogte (een mast, een antenne, een architecturale toren ...) niet principieel moet worden afgewezen voor zover die, integendeel, het landschap kan structureren door een belangrijk stedelijk visueel referentiepunt te creëren;

Overwegende dat als voorbeeld van een naburige atypische uitsprong, wordt vastgesteld dat de visuele impact van de koeltoren van de hst-centrale, met een hoogte van 100 m, aanzienlijk is op het landschap ten zuidwesten van de stad (onder andere vanaf de hellingen van Vorst);

Overwegende dat de hoogte van de voornoemde toren aanzienlijk minder is dan die van de voorgestelde windturbine (200 m);

Dat de windturbine onvoldoende geïntegreerd is in de nabije en verdere stedelijke omgeving, dat ze niet voldoet aan de voorschriften 5.6. 1° met betrekking tot de verenigbaarheid van activiteiten binnen hetzelfde huizenblok; 5.6. 2° van het GBP met betrekking tot de stedelijke inpassing van bouwwerken en hun omgeving;

Overwegende dat de hoogte van de windturbine 200 m bedraagt; dat het om een permanent bouwwerk gaat; dat het onderworpen is aan afdeling 2 van Titel I van de GSV over vrijstaande bouwwerken;

Dat de beschermende structuren 5 m hoog zijn en in overeenstemming zijn met de GSV; dat nabijgelegen bouwwerken een beperkte hoogte van 11 m hebben; dat verder gelegen bouwwerken in de Brusselse industriezone op bepaalde plaatsen een maximale hoogte van 16 m bereiken; dat er elementen zijn die op bepaalde punten hoger zijn, zoals de koeltoren van Drogenbos en dat er hoogspanningsleidingen aanwezig zijn in de nabijheid van de site;

Dat de windturbine derhalve in strijd is met artikel 8 van Titel I van de GSV, aangezien de hoogte ervan niet in overeenstemming is met de gemiddelde hoogte van de bouwwerken rondom het terrein in kwestie;

Overwegende dat een windturbine de bijzonderheid heeft voortdurend te bewegen (behalve in uitzonderlijke situaties); dat een dergelijk stedelijk referentiepunt de aandacht van gebruikers meer trekt dan enig ander stedelijk referentiepunt met een vergelijkbaar bouwprofiel;

Overwegende dat een mobiele inrichting van 200 m hoog een veel grotere impact zal hebben op de bevolking en het landschap dan een statische inrichting;

Overwegende dat dit kenmerk niet los kan worden gezien van het doel van de windturbine, namelijk elektriciteit opwekken door te draaien.

Overwegende dat die roterende beweging volgens de eerste analyses in het effectenrapport (opgenomen in het milieuvergunningdossier) waarneembaar zou zijn vanuit een zeer groot deel van het Brusselse en Vlaamse gewest;

Overwegende dat is aangetoond dat langdurige blootstelling aan repetitieve en regelmatige bewegingen vermoeidheid bij gebruikers kan veroorzaken; dat dit specifieke kenmerk, veroorzaakt bij een windturbine, het risico inhoudt dat de gebruiksvriendelijkheid en bewoonbaarheid van de locatie wordt ondermijnd; dat op de schaal van het grondgebied een dergelijk fenomeen derhalve in meer detail moet worden beoordeeld;

Overwegende dat, naast het stroboscopische effect, de voortdurende draaiende beweging die op korte afstand van een dicht stadsweefsel waarneembaar is, onvermijdelijk een bron van ongemak zal zijn voor bewoners, ondernemingen, industrie, verenigingen en inrichtingen;

Overwegende dat het project, naast zijn milieueffect, een niet te verwaarlozen landschappelijk effect zal hebben op het grondgebied van het Brussels gewest; dat dit effect echter moeilijk in te schatten is gezien de grote diversiteit die het grondgebied van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest kenmerkt;

Overwegende dat het bestaan van een specifiek referentiekader voor windturbines in het Brusselse gewest het mogelijk zou hebben gemaakt om met kennis van zaken de reële rechtstreekse en onrechtstreekse effecten van dergelijke windenergie-inrichtingen in een stedelijke omgeving te beheersen;

Dat er wel een studie is uitgevoerd door 3 E naar de mogelijkheden voor grootschalige windenergie-inrichtingen in het BHG; dat die studie gebaseerd is op de regelgeving die van kracht is in het Waalse en Vlaamse gewest; dat die studie ingaat op de volgende punten:

Dat de site van de aanvraag niet als een van de gunstige zones is aangegeven, dat de windturbine zich op onvoldoende afstand bevindt van de ring, snelwegen en bestaande bouwwerken en op een afstand van woongebieden van minder dan 4 keer de hoogte van de windturbine;

Dat die analyse concludeert dat deze vergelijkende analyse voor het potentieel van de inplanting aantoont dat de locatie onvoldoende voldoet aan de technische en geografische veiligheidsmaatregelen: dat hoewel dit een referentiekader zonder normatieve waarde is, het niet alle veiligheidsafstanden ten opzichte van infrastructuur beheerst;

Overwegende dat het Brussels Hoofdstedelijk Gewest initiatieven aanmoedigt die gericht zijn op een duurzamere energietransitie, op voorwaarde dat de impact van dergelijke maatregelen rechtstreeks tastbaar en beheersbaar is en dat de schaal van die projecten het mogelijk maakt om rechtstreeks te besluiten over hun inpassing in het landschap;

Overwegende dat de energie de onderneming Audi bevoorraadt en dat 15 tot 30 % op het openbare net zal worden geïnjecteerd; dat Eneco echter geen energieleverancier is in het Brussels gewest; dat er toelichting ontbreekt betreffende de injectie van de geproduceerde elektriciteit op het net; dat de onderneming Audi structurele moeilijkheden ondervindt op de site van Vorst; dat het gebruik van de opgewekte elektriciteit bijgevolg niet kan worden gegarandeerd;

Overwegende dat de werkelijke energiebehoeften van het bedrijf dat de vergunning aanvraagt niet bekend zijn en dat zijn toekomstige situatie onzeker is;

Overwegende dat het uiterlijk en de dimensie van de voorgestelde windturbine uitsluitend lijken te worden bepaald door de verwachte maximale energieopbrengst; dat dit model niettemin voorrang moet geven aan en ruimte moet bieden voor de integratie in het landschap; dat die goede integratie nog niet is gebleken;

Overwegende de huidige stand van zaken en op grond van het voorzorgsprincipe kan de gemachtigde ambtenaar een dergelijke inrichting redelijkerwijs niet toestaan;

Overwegende dat bovendien de mobiele kwaliteit die aan het gekozen windturbinemodel wordt toegekend, niet naar een voldoende structurerende inrichting binnen het Brusselse grootstedelijke landschap verwijst;

Overwegende dat op grond van alle voornoemde elementen de leden van de overlegcommissie redelijkerwijs niet kunnen stellen dat dit project getuigt van goede plaatselijke aanleg; dat dit project bijgevolg niet aanvaardbaar is;

ONGUNSTIG MEERDERHEIDSADVIES (Gewestelijk bestuur bevoegd voor monumenten en landschappen - Gewestelijk bestuur bevoegd voor stedenbouw - Gemeente Vorst – Gemeente Anderlecht)

MINDERHEIDSADVIES (Leefmilieu Brussel)

Overwegende dat de aanvraag zich situeert in een stedelijk industrie gebied op het gewestelijk bestemmingsplan;
Overwegende dat het om een nieuwe aanvraag voor de bouw van een windmolen gaat;
Overwegende dat er 190 opmerkingen zijn geweest tijdens het openbaar onderzoek;
Overwegende dat de FOD Mobiliteit Luchtvaart een gunstig advies heeft gegeven ;

Overwegende dat het Brussels Hoofdstedelijk Gewest initiatieven aanmoedigt die gericht zijn op een meer duurzame energietransitie, op voorwaarde dat de impact van dergelijke maatregelen rechtstreeks tastbaar en controleerbaar is en dat de schaal van deze projecten het mogelijk maakt om rechtstreeks te besluiten over de landschappelijke inpassing ervan; Dat de windturbine bijdraagt tot de zichtbaarheid van de gewestelijke ambitie, die in het Gewestelijk Plan voor Duurzame Ontwikkeling (GPDO 2018) voorziet in de ambitie om niet tegen 2050 maar al tegen 2030 klimaatneutraal te zijn en meer hernieuwbare energie te produceren in Brussel;

Overwegende dat het project beoogt de uitstoot van broeikasgassen van het Gewest aanzienlijk te verminderen via de productie van hernieuwbare energie, die voornamelijk door de onderneming AUDI op grond gebied van het Gewest, zal worden verbruikt.

Gezien het verkrijgen van een vergunning voor de levering van elektriciteit en de toestemming van de netwerkbeheerder het onderwerp zijn van een afzonderlijke procedure, onafhankelijk van de stedenbouwkundige- en milieuvergunningsprocedure;
Overwegende dat 3E op verzoek van het Brusselse Gewest een studie heeft uitgevoerd over het potentieel van grootschalige windenergie in het Brusselse Gewest; dat deze studie nooit openbaar is gemaakt en dus niet tegen een project als zodanig kan worden gebruikt;

Overwegend dat deze studie vooral bedoeld was om de etappes voor het opstellen van een regionale strategie te identificeren, in het bijzonder door het identificeren van relevante “case studies”, en op zich geen voldoende beslissingselement vormt met betrekking tot het project;

Overwegende voorts dat bepaalde methodologische aspecten van de studie ontoereikend waren en door latere studies moeten worden verduidelijkt of verfijnd; dat in de studie wordt geconcludeerd dat er behoefte is aan milieu- of stedenbouwkundige criteria op regionaal niveau, maar dat deze niet zijn vastgesteld;

Overwegende derhalve dat deze studie het niet mogelijk maakt om al dan niet een besluit te nemen over de relevantie van een locatie en de kenmerken van een project, noch om formeel voorkeursgebieden voor ontwikkeling vast te stellen; dat het bij ontstentenis van dergelijke op regionaal niveau vastgestelde criteria passend is om de relevantie van het project te beoordelen op basis van de in het aanvraagdossier beschreven stedenbouwkundige en milieueffecten ervan;

Overwegende dat de nodige veiligheidsstudies werden uitgevoerd, die aantonen dat de plaatsing van de windmolen geen significante verhoging van het risico voor mensen en omgeving met zich meebrengt, mits de opstelling zoals voorzien in de aanvraag.

Overwegende dat de windmolen geen geluidshinder zal veroorzaken, mits de voorziene maatregelen zoals opgenomen in de aanvraag.

Overwegende dat er 3 types van windmolens werden voorgesteld in de aanvraag, waarbij de het type Nordex het minste impact had op de geluidsomgeving.

Overwegende dat een programmatie van de werking van de windmolen mogelijk is en er voorzien wordt dat de windmolen wordt stil gelegd wanneer de weersomstandigheden mogelijks tot ijsvorming kunnen leiden.

Overwegende dat in overeenstemming met de uitdrukkelijke vraag van Leefmilieu Brussel, het effectenrapport werd uitgevoerd rekening houdend met de methodologieën gebruikt in het kader van milieu-impactstudies voor gelijkaardige projecten in Wallonië en Vlaanderen;

Overwegende dat het effectenrapport vergezeld gaat van een cartografisch bestand dat de verschillende impacten van het project in de omgeving modelleert, dat als het effectenrapport de situatie van elk gebouw niet specifiek analyseert, dit via de kaarten kan worden bepaald;

Overwegende dat er geen verplichting wordt opgelegd om een alternatief voor het project te bestuderen;

Overwegende dat de emissie van significante elektromagnetische velden door windturbines nog niet is bewezen;

Gezien het ontbreken van een wettelijk kader inzake windenergie in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, zal Leefmilieu Brussel, in geval van de afgifte van een milieuvergunning, strikte voorwaarden opleggen, in het bijzonder geïnspireerd door de Waalse en Vlaamse wetgeving, om de impact van het project te beperken, vooral op het vlak van geluid, veiligheid, stroboscopisch effect van schaduw en biodiversiteit;

Overwegende dat er 265 woningen en 60 bedrijven zijn die mogelijks hinder van slagschaduw kunnen ondervinden, maar dat deze hinder kan beperkt worden tot onder de gebruikelijke normen, mits toepassing van een stilstandregeling.

Overwegende de resultaten van de natuurstudies, meer bepaald de aanwezigheid en passage van vogels en vleermuizen, waaruit blijkt dat er geen impact is op de vogels en een beperkte impact op vleermuizen, die geminimaliseerd kan worden met een specifieke stilstand regeling.

Overwegende dat deze natuurstudies werden voorgelegd aan de experts van Leefmilieu Brussel voor hun akkoord over de methodologie.

Overwegende dat het effectenrapport aangeeft dat de afstand tot de hoogspanningslijnen van Elia binnen de perimeter ligt waarbinnen er mogelijks dempers op de hoogspanningslijnen moeten geplaatst worden.

Overwegende dat er nog geen advies werd gegeven door Elia.

MINDERHEIDSADVIES (Leefmilieu Brussel)

GUNSTIG ADVIES op voorwaarde dat

- de geluidsbeperkende maatregelen die vermeld worden in de aanvraag (zoals TES – Trailing Edge Serration) worden toegepast;
- een programmering van de windturbine voorzien die zorgt voor automatische uitschakeling tijdens perioden dat ijsvorming mogelijk is, evenals de rotatie van de rotor en de gondel, om een positie te bereiken die het mogelijk maakt om elke overhang van de openbare weg en aangrenzende percelen gedurende de gehele periode te vermijden. De windturbine wordt weer in bedrijf gesteld, hetzij door een operator die zich ervan vergewist dat er geen ijs op de wieken aanwezig is voordat de installatie opnieuw wordt opgestart, hetzij door een automatische herstart na een periode van minimaal 4 uur bij een omgevingstemperatuur van meer dan 5 graden Celsius;
- de windturbine wordt stilgelegd:
  - o in de periodes tussen 1 april en 31 mei en tussen 1 augustus en 31 oktober van zonsondergang tot zonsopgang wanneer volgende omstandigheden zich gezamenlijk voordoen:
de windsnelheid ter hoogte van de rotor lager is dan 8 m/s
de luchttemperatuur hoger is dan 6°C
er geen neerslag is
  - o in de periode tussen 1 juni en 31 juli wanneer volgende omstandigheden zich gezamenlijk voordoen:
de windsnelheid ter hoogte van de rotor lager is dan 7 m/s
de luchttemperatuur hoger is dan 10°C
er geen neerslag is
- vleermuisdetectoren op de gondel en/of mast bevestigen van de windturbine om vleermuisactiviteit op rotorhoogte verder op te volgen tijdens de eerste 2 jaar van dienstbaarheid en de data die hieruit voortkomen aan de overheid afleveren op éénvoudig verzoek.
- een stilstandregeling voorzien wordt wanneer de normen voor slagschaduw overschreden worden, zoals aangegeven in de slagschaduw studie.
- Het minst luidruchtige type van windmolen gekozen wordt.
- Er met Elia bepaald wordt of en welke maatregelen moeten genomen worden op vlak van dempers op de hoogspanningslijnen.

ADVIES : ONGUNSTIG VOOR MEERDERHEID

Handtekening der leden

De commissie wenst eraan te herinneren dat dit advies enkel gemotiveerd is op basis van dit dossier en al zijn bijlagen zoals meegedeeld aan de leden van de overlegcommissie, van de uitleg die door de aanvrager en de architect/projectontwerper wordt verstrekt en van de opmerkingen/bezwaren tijdens de zitting door personen die gevraagd hebben door de overlegcommissie te worden aangehoord, alsook van de bezwaren/opmerkingen die in het kader van het openbaar onderzoek werden ontvangen. In geen geval mogen dit advies en zijn motivering geheel of gedeeltelijk worden beschouwd als voorwaarden waar een nieuw project of een wijziging aan deze aanvraag op dezelfde site aan moet voldoen om een gunstig advies zonder voorwaarden te ontvangen.